

Aan de Minister

nota

non-papers aanpassing Kaderrichtlijn Water

TER BESLISSING

Datum

15 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/63078

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Beslistermijn

20 februari 2024

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Zoals in december jl. met u is afgestemd over de onderhandelingen over aanpassing van de Kaderrichtlijn Water (KRW) (nota IENW/BSK-2023/367273), zet Nederland actief in op enkele aanpassingen in het voorstel van de Commissie tot wijziging van (onder andere) de KRW, dat in Brussel wordt besproken. Het gaat hierbij om 'definitie achteruitgang KRW' en het voorstellen van een alternatieve methode naast 'one out, all out' bij het rapporteren over de voortgang van het KRW-doelbereik.

In afstemming met enkele gelijkgestemde lidstaten is over beide onderwerpen een non-paper opgesteld welke door deze lidstaten gezamenlijk in de Europese onderhandelingen ingebracht kunnen worden voor de volgende Raadswerkgroep van 27 februari as. Een gezamenlijke aanpak van Nederland met andere lidstaten via deze non-papers, maakt het standpunt sterker. In deze nota wordt uw instemming gevraagd op deze non-papers. Omdat het gebruikelijk is om de Tweede Kamer over non-papers te informeren, wordt voorgesteld deze ook naar de Tweede Kamer te zenden. Gelijktijdig vindt de politieke afstemming binnen de deelnemende lidstaten plaats over deze non-papers.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

1. in te stemmen met deze non-papers, zodat deze via de Permanente Vertegenwoordiging uiterlijk op 22 februari in de Europese onderhandelingen kunnen worden ingebracht nadat duidelijk is welke andere lidstaten deze non-papers ook politiek steunen,
2. in te stemmen met het verzenden van de non-papers ter informatie aan de Tweede Kamer met bijgevoegde conceptbrief.

Met de non-paper over 'inzicht voortgang rapportage doelbereik KRW' wordt de aangenomen motie van het lid Heutink afgedaan, in welke motie de regering verzocht wordt om in Brussel te pleiten voor het schrappen van het 'one out, all out'-principe ten aanzien van de KRW.

Kernpunten

Bijgevoegde non-papers zijn opgesteld in afstemming met ambtelijke collega's van enkele gelijkgestemde lidstaten en bevatten de volgende inhoud:

Non-paper 'definitie achteruitgang in de KRW':

In deze non-paper wordt voorgesteld om een definitie op te nemen in de KRW die duidelijkheid geeft over het begrip 'achteruitgang'. Verduidelijking is gewenst op de volgende twee punten:

1. 'Tijdelijke achteruitgang'. In 2022 oordeelde het Hof van Justitie van de EU dat ook een tijdelijke achteruitgang van de toestand van een waterlichaam verboden is op grond van de KRW, ook al herstelt die toestand weer en zijn er geen langetermijneffecten. Dit kan een grote invloed hebben op projecten die een tijdelijke achteruitgang veroorzaken, zonder dat er duidelijke milieuwinst is. Er wordt gevraagd om een definitie in de KRW op te nemen die tijdelijke effecten zonder langetermijneffecten niet als achteruitgang typeert.
2. 'Verplaatsingen van al bestaande verontreinigingen'. Op grond van de huidige KRW-jurisprudentie lijkt het er op dat elk project op de normen in de KRW wordt afgerekend, ook projecten die geen nieuwe verontreinigingsbron vormen maar alleen bestaande verontreiniging verplaatsen. Voorbeelden van dergelijke verplaatsingen zijn het afvoeren van grondwater dat wordt opgepompt voor bijvoorbeeld woningbouw of het verplaatsen van baggerspecie dat noodzakelijk is voor (onder meer) hoogwaterbescherming.

De inzet is erop gericht deze verplaatsingen buiten het achteruitgangverbod van de KRW te houden. In samenspraak met de deelnemende lidstaten is een aantal voorwaarden verbonden aan deze verplaatsingen om te waarborgen dat de aanpassing niet leidt tot onwenselijke effecten. Het voorstel beslaat hiermee alleen verplaatsingen:

- a. van ubiquitaire (alomtegenwoordige) stoffen (zoals PFAS),
- b. waarvan de norm al overschreden wordt en
- c. die geen netto negatief effect hebben (onder andere geen additionele toevoeging of stijging van concentratie).

Non-paper 'inzicht voortgang rapportage doelbereik KRW':

Voor elk oppervlaktewaterlichaam zijn er ongeveer 140 parameters waaraan voldaan moet worden. De huidige beoordeling van de KRW gaat uit van het principe 'one out, all out'. Dat betekent dat als aan één parameter niet wordt voldaan, het waterlichaam volledig niet aan de KRW voldoet. Hiermee wordt de verbetering van de waterkwaliteit niet zichtbaar.

In de non-paper wordt het principe 'one out, all out' ondersteund als verplichting waarop lidstaten worden afgerekend, maar wordt in aanvulling daarop voorgesteld om ook een andere indicator in de KRW op te nemen waarmee wél inzicht wordt gegeven in de voortgang van het doelbereik. Hiermee kunnen ook betere vergelijkingen worden gemaakt tussen stroomgebieden, waar op verschillende wijze wordt gemeten. Deze invulling gaf u ook aan de motie Heutink toen u die apprecieerde als 'oordeel Kamer'.

Datum

15 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/63078

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote
Wateren
Stoffen en Waterketen

Aan

de Minister

Bijlage(n)

3

Krachtenveld

Deze non-papers zijn opgesteld met een aantal gelijkgestemde landen. Het is de verwachting dat ook een aantal andere lidstaten met deze voorstellen zal instemmen. Tevens worden de Waterdirecteuren van alle lidstaten geïnformeerd en gevraagd om binnen hun land steun te verwerven voor onze inzet.

De non-papers zijn gedeeld met betrokken departementen. Ook is nauw contact geweest over de strategie en het proces met de Permanente Vertegenwoordiging in Brussel, de directie Internationaal en over de inhoud met HBJZ.

Toelichting

Internationale/Europese context

De Europese Commissie staat op het standpunt dat de onderwerpen die in deze non-papers behandeld worden, buiten de scope van het voorstel van de Commissie vallen. Nederland is het hier niet mee eens omdat de voorstellen van de Commissie de bestaande problemen met deze punten zullen vergroten. De inhoud van de voorstellen in de non-papers vallen binnen de reikwijdte van het BNC-fiche over het Commissie-voorstel (Kamerstuk 22 112, nr. 3587).

Politieke context

Tijdens het Wetgevingsoverleg Water (29 januari jl.) heeft het lid Heutink een motie ingediend waarin verzocht wordt om in Brussel te pleiten voor het schrappen van het 'one out, all out'-principe in de KRW (Kamerstukken 36 410-XII, nr. 59).

Tijdens dit debat heeft u hierbij aangegeven dat u deze motie zo zult uitvoeren dat u zich zult inzetten om - naast het principe van 'one out, all out' - te pleiten voor Europese afspraken die inzicht geven in de voortgang van de verbetering van de waterkwaliteit. Met de non-paper over het inzicht in de voortgang van de rapportage over het doelbereik van de KRW, kunt u deze motie afdoen. Dit is ook aangegeven in de aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Internationale en diplomatieke belangen

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Datum

15 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/63078

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Waterkwaliteit en Grote

Wateren

Stoffen en Waterketen

Aan

de Minister

Bijlage(n)

3

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	non-paper 'definitie achteruitgang'	non-paper welke, na uw instemming, wordt ingediend bij de Europese onderhandelingen
2.	non-paper 'inzicht voortgang rapportage doelbereik KRW'	idem
3.	aanbiedingsbrief aan de Tweede Kamer, ter begeleiding van de non-papers	begeleidend schrijven aan de Tweede Kamer bij de aanbieding van de non-papers

Datum

15 februari 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/63078

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Waterkwaliteit en Grote Wateren
Stoffen en Waterketen

Aan

de Minister

Bijlage(n)

3